

DOPAD LEGISLATIVY EPBD4:
POHLED LÍDRŮ V OBORU UDRŽITELNÉHO STAVEBNICTVÍ

Tento poziční dokument představuje názory členů aliance Šance pro budovy - předních představitelů odvětví udržitelného stavebnictví - na legislativu směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD4). Jeho cílem je poskytnout poznatky a doporučení vládnímu sektoru odpovědnému za implementaci směrnice a přispět k účinnému zavedení EPBD4 a podpořit udržitelné stavební postupy.

ŠANCE
PRO BUDOVY

Návrh pro standard novostaveb (ZEB)

1. Zpřísnění na budově nebo na pozemku „ON-SITE“ dle současného způsobu posuzování bez kompenzace primární energie:

- a) Zacílit na 10% zpřísnění oproti současně platnému požadavku na budovu s téměř nulovou spotřebou energie (nZEB II) bez prověřování nákladového optima, není možné čekat na aktualizaci metodiky nákladového optima. Zpřísnění o 10% odpovídá technickým kritériím EU Taxonomie hlavního cíle mitigace.
- b) K prověření je zpřísnění o více jak 10% oproti současně platnému požadavku na budovu s téměř nulovou spotřebou energie (nZEB II) pouze pro rodinné domy.
- c) Zpřísnění zajistit na finálním ukazateli primární neobnovitelné energie nebo na navýšení současného odečtu od ref. hodnoty primární neobnovitelné energie, dnešní hlavní škálou posuzování je primární neobnovitelná energie nikoliv např. celková primární energie nebo CO²ekv.
- d) Zpřísnění na obálce budovy není v zásadě nutné. Navrhujeme však přepsat hodnoty U pro typy konstrukcí do vyhlášky, aby se již vyhláška neodkazovala na ČSN. Pomocí redukčního faktoru hodnoty U zpřísnovat pro dílčí renovace či dotační tituly.

2. Kompenzace primární energie hodnocené PENB k nule mimo vlastní budovu a pozemek „OFF-SITE“:

- a) Každoroční kompenzace primární energie v min. absolutní výši primární energie dle výsledku PENB k doložení do databáze DEN (knihy budovy) vždy ročně zpětně.
  - Vyřešení postupného vylepšování energetické sítě - faktory primární energie v čase (u sdílení energie mezi budovami, je nutné před sdílením odečíst vlastní spotřebu).
- b) Kompenzace formou:
  - Komunitních již existujících obnovitelných zdrojů energie (PPA kontrakt) (viz též OTE a.s.: EECS Elektrizna - Doménový protokol České republiky).
  - Podpora nových obnovitelných zdrojů energie (k prověření možnosti obdoby Renewable Energy Certificates z USA) (např. REC mělo v roce 2018 nulové poplatky za přenos, nabízená cena od firmy Carbon solutions group 1,59 USD/MWh).
- c) Pro kompenzaci lze zvážit předpoklady pro případné výjimky (spíše navrhujeme nedoporučit, protože lze očekávat kladnou reakci trhu na situaci – flexibilita, zelené tarify apod.). Princip nastavit tak, že sdílení bude možné v malé míře jen u RD, větší u bytovek, největší pro památky a výjimky, kde nelze zajistit ONSITE OZE.

3. Analýza životního cyklu budovy LCA:

Obecně: akceptovat EPD podle evropských norem, nevytvářet žádná „česká specifika“ v EPD.

a) Zavedení národní databáze materiálů ke srovnatelnosti výpočtů – výsledků.

b) Zavedení národní metodiky zpracování, která zajistí:

- Rozsah stavebních prvků a technického vybavení odpovídá definicím uvedeným ve společném rámci EU Level(s) pro ukazatel 1.2.
- Zavedení 2 úrovní složitosti výpočtu:
  - Zjednodušená metoda k vyhovění požadavku vždy vedoucí ke kategorizaci C = referenci (v pracnosti podle velikosti objektu, rodinný dům do max. 4 hodin).

- Podrobná metoda výpočtu pro lepší kategorizaci budovy (s využitím podrobného výkaz-výměr, environmentálních prohlášení o produktu EPD konkrétních stavebních výrobků atp.).

c) Zajištění návaznosti na rozpočtářské SW.

d) Řešení požadavku limitu k 2030 mimo klasifikaci v LCA v PENB na standardní stavební materiály s největším vlivem jako jsou beton, výztuž, ocel, zdivo, sklo atp.

- Přenesení požadavků na výrobce v rozsahu cradle to gate (A1-A3) k prokázání přes environmentální prohlášení o produktu (EPD), k implementaci do jiných závazných předpisů nežli k energetické náročnosti budov.
- Stanovení limitu na celé LCA budov by nevedlo ke skutečnému tlaku na výrobce ke snížení zabudovaného CO²ekv., spíše ke stanovení těchto limitů na „jistotu“ = žádný reálný dopad.

4. Udržitelná mobilita:

- Musí být jasně definován nabíjecí výkon a soudobost, jinak požadavek nemá smysl jako dnes již definovaný.
- Implementace do jiné vyhlášky nežli o energetické náročnosti budov (nebude hodnotit PENB).
- Ke stanovení, jak se bude kontrolovat.

5. Systémy měření a regulace:

- Musí být jasněji definován rozsah a schopnosti systémů měření a regulace.
- Implementace do jiné vyhlášky nežli o energetické náročnosti budov (nebude hodnotit PENB).
- Ke stanovení, jak se bude kontrolovat.

6. Solární energie:

- Musí být jasně definován rozsah a případné výjimky.
- Ke stanovení, jakým nástrojem se bude posuzovat (zdali PENB).
- Ke stanovení, jak se bude kontrolovat.
- Posouzení „readiness na FVE“ bude zohledňovat požárně bezpečnostní řešení střechy a opatření na zvýšení PO s ohledem na typ budovy.

Návrh pro standard renovace existujících budov (ZEBra)

Větší (nově rozsáhlá renovace – Deep Renovation) a dílčí renovace:

- a) Současný způsob posuzování požadavků s cílem postupného dosažení identického standardu jako u novostaveb budovy s nulovými emisemi (Zero Emission Building).
- b) Zpřísnění hodnot současných požadavků na renovace budov formou:
  - Přísnější požadavky na U jednotlivých konstrukcí s ohledem na finanční náročnosti pro jednotlivé typy konstrukcí (viz. ZEB).
  - Vyšší flexibilita mezi stavební a technologickou částí: Uem a primární neobnovitelná energie.
- c) Výjimky uplatnitelné na renovace ať jsou technické nebo např. památkové ochrany budou ponechány jako dnes, ovšem vždy s povinnou kompenzací primární energie identickou jako u novostaveb.
  - Každoroční kompenzace primární energie v min. absolutní výši primární energie dle uplatněné výjimky v PENB (k doložení do databáze DEN (knihy budovy) vždy ročně zpětně).
- d) Nutné přesně definovat, jak bude vypadat a jak bude využíván dobrovolný renovační pas.
- e) K tématům Udržitelná mobilita + Systémy měření a regulace + Solární energie je pozice stejná jako u novostaveb.

Návrh pro plán renovace budov (včetně závazků ke 2030-2033-2035)

1. Průzkum fondu budov:

Zadání průzkumu fondu existujících budov k zodpovězení klíčových otázek pro plán renovace budov:

- Současný stav povinně měřitelných indikátorů ke 2020.
- Zvláště rezidenční budovy, nerezidenční budovy dále dělených do kategorií.
- Nastavení metodiky měření měřitelných indikátorů do dalších let.
- Vztah ke kategorizaci v PENB

2. Způsob tvorby plánu renovace budov:

- Požadujeme facilitaci široké diskuse nad mixem podpůrných a povinných opatření v renovačním plánu k plnění závazných cílů tak, aby plán renovace budov byl min. krátce-středně dobý plán pro dekarbonizaci budov, který bude alespoň většinově a průřezově podporován a skutečně plněn i v dalších letech.

3. Návrhy a podněty pro podpůrná (motivační) opatření ke splnění závazků 2030-2033-2035:

Krátkodobý a střednědobý výhled a závazné zacílení dotační podpory pro renovace budov:

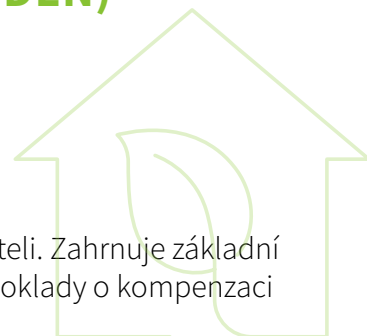
- Předem definovat objem financí, který bude alokovan do těchto kofinancovaných finančních nástrojů. A tím zaručit důvěryhodnost a dlouhodobost podpory.
- Rozšířit možnost čerpat kofinancované úvěry a jejich propojení s dalšími dotačními tituly (nyní lze jen v rámci programu Oprav dům po babičce). Využít finanční páky ve spolupráci s privátním sektorem (stavebními spořitelny) naplno tím, že každému, který chce realizovat rekonstrukci vedoucí ke snížení energetické náročnosti, umožní čerpat zvýhodněný kofinancovaný úvěr.
- Zapojení stavebních spořitelny/bank do projektu renovačních pasů a tím zvýšení dostupnosti a odstranění bariér.
- One stop shopy: do systému pustit trh, zejm. banky, stavební spořitelny. Stát má nastavit systém a ten řídit, hlídat kvalitu OSS. Požadavky na OSS lze nastavit na úrovni požadavků na EKIS.
- Formáty uhlíkové daně s vázanými výnosy do renovace budov.

4. Návrhy a podněty pro regulativní (povinná) opatření k zavedení k letům 2030-2033-2035:

- Při rozhodném okamžiku na trhu (market trigger point) při prodeji nemovitosti, pronájmu, daru, změně funkce budovy uplatnit povinné předložení platného PENB s výběrem mezi 2 možnostmi:
  - Zatřídění PENB v kategoriích vyhovujících minimálnímu energetickému standardu A-B-C-D, kategorie F-G nejsou přípustné (kategorizace/měrné hodnoty budou zpřesněny dle výsledků průzkumu fondu budov).
  - Nebo každoroční kompenzace primární energie identickou formou jako u novostaveb a to v min. absolutní výši primární energie ke splnění minimálního energetického standardu (k doložení do databáze DEN (knihy budovy) vždy ročně zpětně).

Návrh pro Databázi energetické náročnosti budov (DEN)

- a) Formát servisní kniha budovy (jako u automobilu), která se předává mezi majiteli. Zahrnuje základní povinnosti vyplývající ze směrnice: PENB; Kontroly a inspekce; Renovační pasy; Doklady o kompenzaci primární energie.
- b) Maximální provázanost na katastr nemovitostí.
- c) Maximalizace veřejně dostupných dat mj. k využití pro aktualizace plánu renovace budov.
- d) K využití ke kontrole státní energetické inspekce SEI k plnění požadavků.

ZÁVĚR

Legislativa EPBD4 představuje významnou příležitost ke zvýšení energetické účinnosti a snížení dopadu budov na životní prostředí. Jako lídři v oboru si uvědomujeme důležitost efektivní transpozice a spolupráce se státním sektorem pro dosažení cílů směrnice. Realizací našich doporučení můžeme zajistit, aby EPBD4 podporovala udržitelné stavební postupy a přispívala k zelenější budoucnosti. Využijme společně této příležitosti k vytvoření energeticky účinnějšího a ekologičtějšího zastavěného prostředí.